ՁՕՃՈՒԴԼԱՐ ԻԶԻՒՆ

«ՊՐԱԳԷՆԷԶ, ՁՕՃՈՒԴԼԱՐ ԵԱՆԷՄԱ ԿԷԼՍԻՆԼԷՐ։» ՄԱՐԿ. 10. 14.

ՃԻԼՏ 25 | ԻՍԹԱՆՊՈԼ. ՄԱՐՏ 1, 1895 | Ն՝. 3

ԿՈՒԱԼԻՕՆՏԱ ՓՈՒԹԽԱՆԷ

Հինտիսթանին պէյիւք դրամը տողրուտան տողրույա Պէյիւք Պրիթանիա գրալիչասընընթ ահթը հիւքիւմէթինտէ պուլունը քի, միշարիլէյհ Հինտիսթան իմփէրաթօրիչասը իւնվանընը տախի հաիզ տիր։ Լաքին պունտան մատա պիր չօգ խարաճկիւզար մէմլէքէթլէր վար տըր քի պունլար եէրլի փրէնլէր թարաֆընտան իտարէ օլուընըրլար, վէ իմփէրաթօրիչայա խարաճկիւզար տըրլար։ Պիւթիւն պու խարաճկիւզար մէմլէքէթլէր էհալիսինին հէփիսի 67 միլիոն ըատէսինտէ տիր։ Պունլարընընըն

բինաէն չօղու հանկը տին ու մէղհէպ նամբնա պինա վէ ինչա օլունմըշար ի-տի իսէ, օլ տին ու մէղհէպատէն զիյա-տէ եաշայա պիլիրլեր, վէ անլերին տի-վարլարը պիրիճիք հագըզի վէ հայ Ալլահա իպատէթ էտէնլերին թէրէն-նիւմաթըյլա տախի եանդօ վերէճէք-լեր։

ՍԱՄՕԱ ԱՏԱԼԱՐԸ

Ապր ը հաղբրբն միսիոնէրլիք թէ-շէպպիւսաթընան հասբլ օլան ճա-

ՍԱՄՕԱՅԱ ՓԱՆԿՕ–ՓԱՆԿՕ ԼԻՄԱՆԸ

լիպ ի տիզ դաթ մուվաֆֆագըյէթլէր-տէն պիրի՝ Սամօա ատալար քիւմէսին-տէ կէօրիւլէն հիւսն ի սէմերէլէր տիր։ Իշպու ատալար քիւմէսի՝ իւչիւ սահր-լէրինտէն տահա պէօյիւք օլան պաշ-լըճա 8 ատալարտան, վէ պիր թա-գըմ տա ուֆագ ատաճըզլարտան միւ-ռէքքէպ տիր։ 1830 սէնէսինտէ իտի քի Լօնտրանըն միսիոնէր շիրքէթինէ մէնսուպ օլան վէ Ուիլեըմս վէ Պարֆ նամբարընտա պուլունան իքի միսիոնէր իլք տէֆա օլարագ Սամօայը զիյա-րէթ էթմիշլեր տիր։ Անլեր ատալարըն սէքէնէսինի փութփէրէսթլիք դարան-լըզընտա պուլուսլար, լաքին պունլար Պահր ը Մուհիթ ի Քէպիրին սահր ա-տալար քիւմէսինին էհալիսինտէն տա-հա աշ վահշի վէ ախլագսըզ իտիլեր։ Անլեր կէօրմիշլեր իտի քի փութփէ-րէսթլիք անլեր արասընտա փէք զի-յատէ դավի պիր հալտէ եէրլէշմէմիշ տիր։ Պէրէքէթ վերսին քի իլահլարըն բուհը քէնտիսինտէ սաքին օլույօր տէյիւ իթիդատ օլունան վէ թէպզիր ը պէշարէթէ էն զիյատէ մուխալէֆէթ էտէճէյի միւհթէմիլ պուլունան բէ-յիսլերի՝ միսիոնէրլերին մուվասէլէ-թինտէն օն կիւն դատար էվվէլ դաթլ էտիլմիշ իտի։ Միսիոնէրլեր պիր դաշ հաֆթա դալարդատան սօնրա մահալ-լերինէ ավտէթ էթտիլեր, վէ թահի-թի ատալարը սէքէնէսինտէն 8 խրիս-թէյան մուալլիմի Սամօա ատալարընտա պրադարլար։ Թահիթիտէ պէշարէթ իշի էրքէնատէն պաշլամըշ իտի։ Եիրմի այ սօնրա, Մր. Ուիլեըմս թէքրար Սամօա ատալարընը զիյարէթ էյլէտի, վէ պու սէֆէր օրատա կէօրտիյիւ ահվալատէն

ՋՕՆ ՈՒԻԼԵԸՄՍ

ֆէվդէլատէ մէմնուն ու մէսրուր օլ-տու։ Զիրա ֆրանսըզ դափտանը իլէ քէնտի թաիֆէսինին պիր դաշ սէնէ էվվէլ դաթլ օլունմըշ օլտըզը պիր եէրտէ եէրլիլեր քէնտիսինի քէմալ ը մէսէրրէթլէ դարշուլամադա կէլտիլեր, քէնտի սանտալընը իշինտէ պուլունան միսիոնէր վէ ըէֆիդլէրիյլէ պէրապէր արդալարընա ալըպ գըյրյա դատար կէօթիւրտիւլեր։ Մր. Ուիլեըմս դարա-յա չըդտըզընտա եէրլիլեր թարաֆընտ-ան եափըմըշ քիւչիւք պիր քիլիսէ պուլտու քի, 80–100 քիշի իսթիեապ էտէ պիլիր իտի։

Ալլահըն իշինին թէրադդըսընա տաիր պունտան զիյատէ պիր շէյ սէօյլէմէյէ եէրիմիզ եօգ տըր։ Էլ եէվմ 35,000ի միւթէճավիզ օլան պու ատալարըն պիւթիւն էհալիսի իսլիսթիյան տըր, վէ օթուզ խանէ արասընտա պիր խա-նէ պուլունմազ քի Քիթապ ը Մու-գատաէս օգումասըն։ Սէքէնէնին պէշ պին դատարը Մէթոտիսթ, վէ պէշ պին դատարը դաթոլիք տիր, զուսուրը տախի Լօնտրանըն մի-սիոնէր շիրքէթինէ մէնսուպ տըր քի, պու շիրքէթ ժողովական թա-ըիզ աթընտան տըր։ Պու իշտէ էօն այագ օլան ճոն Ուիլեըմս, պէօ-յիւք պիր մէհարէթ վէ ֆէատա-քեարլըզա մալիք պիր զաթ, օլուպ 1839 սէնէսինտէ պիր միսիոնէր-լիք մերքէզի թէշքիլ էթմէյէ կիթ-միշ օլտըզը Հէպրիտ ատալարընտա գաթլ օլունմըշ տըր։ Սամօանըն պոյնընա իսկէլէսի Ալիսա տըր։ Պիզ պու նիւսխէմիզատիկէր պիր իսկէլէնին ըէամինի տէրճ էթմիշ իզ տիր քի, պու տախի մուհիմմ վէ կիւզէլ պիր լիման տըր։

ԱՀԱԻՊ ՇԷՅԼԷՐ

Պիր մէքթէպ չօճուղը քէնտինին ալթը եաշընտաքի քիւչիւք գա-ըընտաշընա տէտի քի, «Մարթէն, սէնին վիւճուտընըն իշինտէ նէ՞ վար, կէլ պանա սէօյլէ»

Մարթէն, «նէ՞ օլաճագ, հիչ պիր շէյ եօգ տըր,» տէտի, վէ պէյն-լերինտէ շու միւքեալէմէ ճէրէյան էթտի։

«Էվվէթ, վիւճուտընըն իշինտէ չօգ շէյ վար տըր։ Տինլէ քի սէօյ-լէյէյիմ։ Վիւճուտընըն իշինտէ պիր թէլէկրաֆ մէվճուտ տըր քի, պունըն թէլլերի այագլարընը ու-ճունտան էլինին փարմագլարընը ուճընա գատար ուզամըշ տըրլար։»

Մարթէն այագլարընա վէ փարմագ-լարընա պագարագ, «Պէնիմ էօյլէ շէյ-լէրիմ եօգ տըր,» տէտի։

«Վար տըր. հէմ տէ հէվի պու տէ-յիլ տիր։ Սէնին վիւճուտընըն օրթա-սընտա պէօյիւք պիր թուլամպա տա վար տըր քի, կէչէն կիւն կէօրտիւյիւն պիր շըմնտէֆէր մաքինասընըն թու-լումպասը կիպի, սանիյէտէ 70 տէֆա իթիպարը.յա պիւթիւն կիւն իշլեր։»

«Պէնտէ հիչ էօյլէ շէյլեր եօգ տըր։»

«Լաքին պէն վար տըր տէյօր ըմ։

Պունլարտան պաշդա չէյլեր տէ վար տըր։ Սէնին վիւճուտընըն իչինտէ ի-քի եիւզ միւխթէլիֆ տալլարը յլա պիր աղաճ պլեթմէքտէ տիր քի, պունլար պիր չոդ պաղլար իլէ պիրի պիրինէ պաղլը տըրլար։"

Քիւչիւք չօճուգ, խըրսլանտաճադ կիպի, "Պէնտէ հիչ էշյէ չէյլեր պուլունմազ։ Պէն էկեր քէնտիմի պիլիր իսէմ, պէնտէ նէ աղաճ վար, նէ տէ թուլումպա։ պէնտէ թէնտէն վէ գանտան պաշդա պիր չէյ եօդ տըր,'' տէ յերէք իսրար էթտի։

"Նէ՞ տէյօրսըն. սէնին թէն վէ գանտէտիյինին չօղու տա սու տըր։ Սէն նէ՞ իլէ եափըլմըշ սըն, պիլի՞ր մի սին —սէնին վիւճուտըն պիր գաչ օղգա սուտան, պիր աղ քիրէճտէն, ֆօսֆօրտան, թուղտան վէ պիր գաչ տա սաիր չէյլերտէն միւրէքքէպ տիր։ Թէլէկրաֆ տէտիյիմ չէյ տամարլար տըր. թուլումպա տէտիյիմիզ տէ՝ եիւրէք տիր. աղաճ իսէ ադ ճիյեր տիր։" Բալպ Ալլահ ինսանը եէրտէքի թօփրագտան եափմըշ տըր. իսթէտիյին գատար անըն վիւճուտընը թահիլ էյլէ, եինէ տէ Ֆօֆրադ օլտըգընը կէօրէճէքսին։ Լաքին պու թօփրադ նէ՞ գատար աճաիպ պիր թարղտա, նէ՞ գատար գուվվէթլի վէ կիւղէլ պիր սուրէթտէ թէրքիպ օլունմըշ տըր. չէօյլէ քի խալիգինին սուրէթինտէ եարատըմըշ օլան ինսան՝ Ալլահըն եարատմըշ օլտըգը ճիւմլէ մախլուգատըն էշրէֆի վէ հիւքմառը մագամընտա տըր։ Սահիպ ի Մէզմուր հագգըյլա տէյօր քի, "Յանա համտ էտերիմ, չիւնքի հէյպէթլի վէ աճաիպ թարգլէ խալգ օլունտըմ. իշլերին աճաիպ տիր, վէ ճանըմ անը էյի պիլիր։" (Մէզմ. 139. 14։)

ՄԱՏԷՆՃԻԼԷՐ

Մատէնճիլէր, կէմիճիլէր կիպի, քէնտի իշլերի իգթիզասընտան, ինսանլարըն չօգճա պուլունտըգլարը եէրլէրտէն ուզաղ տիւշէրլէր, վէ պու հէր իքի սանսաթըն էրպապը տախի խուսուսի թէհլիքէլէրէ մարուզ տըրլար։ Մատէնճիլէրճէ մէլհուզ օլան թէհլիքէ՝ պարութ կիպի փաթլար օլան պիր կազտան իլէրի կէլիր, լաքին պու կազանճադ քէօմիւր մատէնլէրինտէ հասըլ օլուր։ Պաղը քէրլէ պիր մատէնի սու պասար վէ իչինտէ չալըշան ատէմլեր պօղուլըրլար իսէ տէ, պու էօյլէ պիր ֆէլաքէթ տիր քի չիմտի նատիրէն վուգու պուլույօր։ Պուրատա տէրճ օլունմըշ օլան րէսմ՝ Ալմանիատա վաղը Հարճ տաղլարընտա պիր մատէն էրպապընը իճրա էթտիյի թէճրիպլէրտէն պահս էտէն պիր քիթապտան ալընմըշ տըր։ Լամպա կէօսթէրիյօր քի պու մատէն՝ քէօմիւր մատէնի տէյիլ տիր, զիրա քէօմիւր մատէնլէրինտէ պունդն կիպի աչըգ պիր ըչըգ կէօթիւրմէք՝ թէհլիքէտէն ասլա խալի տէյիլ տիր։ Հարճ տաղլարընդն մատէնլէրինտէ 30,000 միգտարը ամէլէ չալըշըր քի, չըգարըլան պաշլըճա մատէնլէր՝ դուրշուն, կիւմիւշ, պաղըր, չինգօ վէ տէմիր տիր։ Պու մատէնլէրին իչինտէ իշճիլէրին վէ քէնտի ավատանլըգլարընդն նագլիյաթը իչիւն կէնիշ պիր գոյու իչինտէ իշլէ-

ՄԱՏԷՆՃԻԼԷՐ

յէն տօլապ պուլունմազ, նասըլ քի սաիր տէրին մատէնլէրտէ ալէսսէվիյէ պու եօլտա նագլիյաթ իճրա օլունը. պուրատա մատէնճիլէր պիր թագըմ մէրտիվէնլէրտէն էնիպ չըգարլար։

ԳՈՒՇԼԱՐ ՏՕՍԹԼԱՐԸՆԸ ԹԱՆԸՐԼԱՐ

Փարիս մէնզարէլէրինտէն պիրի՝ Թիւիլրի սէրայը պաղչէլէրինտէ պիր գատընդն հէր կիւն գուշլարա եէմ վէրմէքտէ օլմասը տըր։ Պու գատընը կէօրիւնիւր քի քիմսէ թանըմազ։ Մէզպուրէ քիմսէ իլէ գօնըշմազ. օ անճադ գուշլարա եէմ վէրմէքլէ մէշղուլ օլուր։ Ֆիլատէլֆիատա թապ ու նէշր օլունան Թէլէկրաֆ ղաղէթասընդն պիր մուխպիրի՝ գուշլարընդն պու տօսթը վէ անընդն իչի հագգընտա պէր վէճճ ի ատթի մալիւմաթ վէրիյօր.

"Կէչէնլէրտէ Թիւիլրի պաղչէսինտէն կէչտիյիմտէ, օրատա պուլունան սէրչէ գուշլարը նազար ը տիգգաթըմը ճէլգ էթտիլէր։ Անլէր էօթէյէ պէրույէ ուչմագտա վէ ճըվըլ ճըվըլ ճըվըլտամագտա իտիլէր։ Նիհայէթ պիր եէրտէ կէլիպ թօփլանտըլար։ Պուրատա պէն անլէրին պու հարէքէթլէրինին սէպէպինի, եանի Թիւիլրի պաղչէսինին մէշհուր գուշ մէրտիվէնը, կէօրտիւմ։ Մէզպուրէ թագրիպէն օթուզ եաշընտա, զայէթլէ սիյահ սաչը, սօղղուն չէհրէլի, զայէթլէ տէ սիյահ էլպիսէլէր կիյինմիշ պաշը աչըգ պիր գատընը տըր։ Գուշլար տօղրուճա անընդն այագլարը ալթընտա գօնմագտա վէ հօփ հօփ եիւրիւմէքտէ, եալսօտ, կէօրիւնիւշէ նազարէն գօրգու էսէրի կէօսթերմէյէրէք, պաշընդն էթրաֆընտա ուչուշմագտա իտիլէր։

"Մէզպուրէ պիր փարչա էքմէք ուզաթտըղընտա, գուշլար տէրհալ գանատլարընը սիւրաթլէ թահրիք էտէրէք էթրաֆընը սարարլար. պաղըլար քէնտի փարմագլարը իւզէրինէ գօնարլար, վէ տիկէրլէրի գանատը իսթիւնտէքի էքմէք գըրընթըսընը ղաղալամաղա պաշլարլար։ Սօնրա գատընդն հավայա էքմէք ուֆաղը սաչտըղընտա, տահա եէրէ տիւշմէտէն գուշլար անլէրի եագալայըպ եէրլէր։ Հավայա աթտըղը պիր թագըմ էքմէք ուֆագլարը պու քիւչիւք մախլուգլարը ճիվճիվլէր կիպի քէնտի այագլարընա ճէլգ էտէրլէր։ Մէզպուրէնին հիմայէսինի գանմըշ օլան պու գուշճըղազլար քիւլլիյէթլի միգտար թօփլանտըգլարընտա, սէյիրճիլէրին հազըր պուլունմասընտան զէրրէ գատար գօրգու էսէրի կէօսթերմէզլէր։ Զանն էտէրսին քի քէնտի վէլինիյմէթլէրի օլան խաթունընն հուզուր վէ հիմայէսինտէն քէնտիլէրինի քէմալը սէլամէթ ու էմնիյէթտէ հիսս էտիյօրլար։ Մէզպուրէ եավաշ եավաշ եիւրիւմէյէ պաշլասընդնտա, թէլաշ վէ ճըվըլտըլարը օրթալըղը սարմըշ օլան պիր սիւրիւ սէրչէլէր անընդն արգասընտան կիտէրլէր վէ էթրաֆընը սարարլար։ Պիր աղուզաղլանտըղընտա, գուշլարընդն արասընտան արթըգ մէզպուրէյի կէօրէմէզ օլտում։ Պանա տէտիլէր քի պաղէն մէզպուրէ օթուրըր վէ օ զէման սէրչէլէր քէնտի իւզէրինէ գօնարլար, վէ փէշտիմալը իսթիւնտէքի էքմէք ուֆագլարընը եէմէյէ պաշլարլար։"

ՎԻՒՃՈՒՏ ՍԱՂԼԱՄԼԸՂԸ ԶԷՆԿԻՆԼԻՔ ՏԻՐ

Սէչուիի գըշ իւլէ էվլէնմէյի արզուլայան պիր կէնճէ սիւալ էթտիլէր քի, կէչինմէսինի նէ՞ իւլէ թէէմին էթմէք թասավվուրընտա պուլունըյօր։ Մէրգումմ ճէվապ վէրիպ տէտի քի, «փարա գազանմամըշըմ իսէ տէ, հէր կիւն իշ իշլէմէք իչիւն միւքէմմէլ պիր վիւճուտ սաղլամըզընա մալիք իմ։»

Փարա գայիֆ պիր ատէմի գուվվէթլի, եախօտ խասթա պիր ատէմի էյի եափամազ, վէ էօրմիւշ պիր ատէմի տաւխի տիրիլթէմէզ։ Զալըշամայան եէմէք եէյէմէյէն, եախօտ բահաթ ույգուույուլամայան ատէմ, եըղընըր իւլէ ալթունա մալիք օլա պիլիր, լաքին պէօյլէ պիր ատէմին հալի աճընաճագ պիր չէյ տիր. օ՝ հագիգաթէն ֆագիր տիր։

Վիւճուտընըն սըհհէթի պէրքէմալ օլան, էյի էֆքեար ու իսթիտատա մալիք պուլունան, իչթիհասը եէրինտէ օլան, վէ նամուս տաիրէսինտէ քէնտի կիւնլիւք եքմէք փարասընը չըգարմագ իչիւն տէ էյի պիր իշի պուլունան ատէմ եախօտ չօճուգ, խասթա եախօտ էօլիւմճիւլ պիր միլիօն սահիպլինտէն զիյատէ զէնկին տիր։

Սաղլամըգ պիր չօճուղըն անասընտան վէ պապասընտան քէնտիսինէ կէչէր. լաքին անըն գըյմէթի պիլինմէյերէք սու ի խսթիմալ օլունըրսա, պօզուլուր, վէ եախօտ տիգդաթ էտիլիրսէ, տիւզէլիր։ Ալ չօճուգ եախօտ օլ գըշ քի եէյէճէյինէ տիզդաթ էտէր, իւսթիւնէ պաշընա էյի պագար, վէ պէտէնճէ հարէքէթլէրտէ պուլունըր. օլ չօճուգ եա օլ գըշ քի թիւթիւնտէն, իչքիտէն, քէօթիւ եօլլարտան սաղընըր, Ալլահըն եօլընտան այրըլմագ, վէ նամուսը պիր իշ իւլէ էքմէք փարասընը գազանը—պէօյլէ պիր քիմսէ էլպէթթէ վիւճուտ սաղլըզընա մալիք օլուր, վէ գուվվէթ քէսպ էտէր, իչինի էյի կէօրիւր, պախթիյար օլուր, վէ պէլքի տէ զէնկինլէշիր։

Պէօյլէ քիմսէլէր կէօրէճէքլէր տիր քի ասըլ զէնկինլիք վիւճուտ սաղլամըզընտան իպարէթ տիր։ Վէ պունտան պաշգա, գանաաթ իւլէ թագվա շիմտիքի հայաթըն վէ կէլէճէք հայաթըն վատընը հավի օլարզընտան, պուտա պէօյիւք պիր քեար տըր։

Ալ քիմսէլէր քի տիգդաթսըզ տըրլար, ախլագլարը պօզուգ տըր, վէ աճ կէօզլիւ տիրլէր. օնլար քի սըհհէթէ ֆահտէլի օլմայան չէյլէր եէրլէր, վէ քէնտիլէրինէ էյի պագմազլար, պէօյլէ քիմսէլէր գօլայճա սըհհէթլէրինի խարապ, վէ հաթթա էօմրլէրինի զայ էտէրլէր։ Նիչէ շիշ պօղազ չօճուգլար, խասթալանմըշ վէ էօլմիւշ տիրլէր, հալ պու քի էկէր միւնասիպ պիր սուրէթտէ պագըլմըշ վէ պէսլէնմիշ օլսալար, վէ հէր բասթ կէլտիյի չէյի եէյէճէք եէրտէ, իթիտալ վէ զապթ ը նէֆս իլէ հարէքէթ էթմէյէ ալըշըրըլաճագ օլսալար, վէ սըհհէթէ եարար թաամլարտան իտարէ իլէ եէտիրիլսէլէր, քէմալ չաղընա գատար եաշայա պիլիրլէր, վէ ուզուն սէնէլէր հէմ ճինսլէրինէ ֆահտէլի խըտմէթլէրտէ պուլունա պիլիրլէր։

ՊԷՑԱԶ ՊԻՐ ԱՅՐՆԸՆ ՃԷՐԲԱՀԸ

Հէր Դարլ Հակէնպէկ նամ զաթ նագլ էտէր քի, չօգ տէֆա արսլանխանէլէրտէքի արսլանլար, դավլանլար, վէ սաիր վահշի հայվանաթըն տիշլէրի վէ թըրնագլարը ֆէնա պիր հալէ կէլիր։ Մէրգումրն էն պէօյիւք Պէնկալ գափլանլարընտան պիրի պիր տէֆա շիտտէթլի պիր տիշ աղրըսընա տիւշար օլուր։ Տիշ՝ հայվանը կիւնլէրճէ մուղթարըպ էտէր, վէ Նիհայէթ տիշտէ եարէ հասըլ օլուր։

Հէր Հակէնպէկ քէլիէթին իւլէ անը չըգարմաղա գալգըշըր. լաքին ալթը գուվվէթլի ատէմլէրին եարտըմը լաղըմ իտի քի խասթա գափլանը զապթ էթսինլէր վէ անը աղղընը աչմաղա մէճպուր գըլըընլար։ Տիշ տըշարը չըգտըղընտա, գավլանըն չըգ արտըղը միւհէյեիպ սէս՝ զանն էտէրսին արսլանխանէյի ալթիսթ էտիյօր իտի։ Հէր Հակէնպէկ տիշ աղրըսը իւլէ էն զիյատէ մուղթարըպ անճագ պիր մախլուգ կէօրմիշ իտի. պու մախլուգ՝ պէօյիւք պիր պէյազ այր իտի քի, անը վագթը իւլէ Համպուրկա կէօթիւրմիշ իտի, վէ անըն պէօյիւք չէնկէլ կիպի օլան պէշ թըրնագլարը տէրէճէ ի նիհայէ ուզամըշլար իտի. թըրնագ էօյլէ պիր հալտէ էթէ պաթմըշ իտի քի, օրասընտա պիր եարէ հասըլ օլարագ, պու եարէտէ ճէրահաթ թօփլանմըշ իտի։ Փէնչէլէրինին իւչիւ փէք զիյատէ իւֆիւնէթլէնմիշ, չիշմիշ վէ փէք տէ աղրըմագտա իտի։ Սահիպի օ զէման «Այր գատար աղղըն» մէսլինտէքի էսքի տարպ ը մէսէլին մանասընը անլատը։ Էօյլէ կէօրիւնիյօր իտի քի զէվալը հայվան պիւթիւն ինսանլարը փարալայաճագ իտի։

Պու հալտէ անըն թըրնագլարընը չըգարմագ մէսէլէսի փէք միւշքիլ իտի։ Հէր Հակէնպէկ այրէր զապթ էթմէք իչիւն չէշիտ չէշիտ ասղըլար վէ սաիր չէյլէր թէտարիք էթմէյի գուրտու իսէ տէ, այր օ տէրէճէ պէօյիւք վէ վահշի իտի քի անը զապթ էթմէք խուսուսընտաքի հէր թէտպիր սէմէրէսիզ գալար։

Վէլհասըլ հէրիֆ պիր ագըլ գուլանտը։ Ատէվլէրինէ էմր էթտի քի այընըն գաֆէսինին ալթընը իսթիւնէ չէվիրսինլէր. պիր հալտէ քի գաֆէսին տէմիր փարմագլըգլարը եէրին իւզէրինէ կէլսին։ Սօնրա գաֆէսին ալթընա պիր իվի կէչիրէրէք, անը եէրտէն 7 այագ եիւքսէյէ գալտըրտըլար։ Օ վագթի այընըն տէօրթ պաճագլարընը փարմագլըգլարտան աշաղը ասըլը գալտը։ Պու վազիյէթտէ այը հալաթլար իւլէ պաղլանտը. պիր սուրէթտէ քի նէ՛ գալգա պիլիր, վէ նէ՛ տէ այագլարընը գալտըրա պիլիր իտի։

Պու էնանատէ հէր Հակէնպէկ պիր ճէրրահ սըֆաթը իւլէ գաֆէսին ալթընտա իչէ պաշլատը. անըն խասթասը չիմտի պաշընըն իւզէրինտէ ասըլը պուլունըյօր իտի։ Այընըն պու վազիյէթի ամէլիյաթի իճրասը իչիւն կիւզէլ պիր ֆուրսաթ թէչքիլ էթտի, վէ պիրէր պիրէր այընըն հէվի պէշ եարէլի թըրնագլարը չըգարըլտը։

Եարէլի փարմագլարտա ճէրահաթ օ տէրէճէ չօգ թօփլանմըշ իտի քի, թըրնագլար գօլայըգլա չըգարըլտըլար։ Խասթանըն պու սըրատա չըգարտըղը սէսլէր ինսանընն թիւյլէրինի իւրփիւրտէճէք տէրէճէտէ իտի։ Ամէլիյաթի պիթտիքատէն սօնրա, գաֆէսին ալթընա պիր թէքնէ տօլուսը սօվուգ սու գօտուլար քի այը այագլարընը անընն իչէրիսինէ պաթըրսըն, վէ եարէլէրինին չիտտէթ ի հէրարէթի զաիլ օլսուն։ Իշթէ պու վէճհ իւլէ խասթա այը միւքէմմէլ սուրէթտէ էյիլէշտի։

Ամերիկան միսիոներլերի [illegible]
Սահիպ ի իմթիյազ [illegible]
Մուէլլիֆ [illegible]
Ֆինճանճըլար եօղունը Ամերիկա[illegible]։

ԻՍԹԱՆԲՈՒԼ

ՄԱԹՊԱԱ Ի Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱՆ